

Maantieverkon nopeusrajoitusohjeen päivittäminen, lausunto kriteerien vaikutuksista

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte suunnitelluilla maanteiden nopeusrajoitusten muutoksilla olevan toimintaanne (aikataulut, matka-ajat, koettu turvallisuus ja saavutettavuus, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus jne.)?

Lausuntoaineistosta olevasta karttakuvasta ei saa yksityiskohtaista kuvaa yksittäisten tieosuuksien nopeusrajoitusten muutossuunnitelmista. Yleisellä tasolla on todettava, että toimiva ja sujuva logistinen toimintaympäristö on Suomen kilpailukyvyyn avaintekijöitä. Nykyisessä elinkeinoelämän toimintaympäristössä korostuvat sujuvat logistiset yhteydet, ennakoitavat matka-ajat ja huoltovarmuus. Näiden toimintaedellytysten säilyttäminen edellyttää myös nopeusrajoitusten puolesta hyväkuntoisia tieyhteyksiä.

Nopeusrajoitusten laskeminen heikentäisi niiden strategisten tavoitteiden toteutumista, joita liikennejärjestelmälle on asetettu sekä alueellisesti, että valtakunnallisesti. Liikenneturvallisuuden kannalta vaikutus varmasti olisi positiivinen. Ensisijaisena keinona liikenneturvallisuuden parantamisessa tulisi kuitenkin olla riittävät panostukset väyläverkon kehittämiseen. Nopeusrajoitusten laskeminen lisää pullonkauloja, matka—aikoja ja ohituksia, mikä ruuhkauttaa tieverkkoja.

Mahdollinen nopeusrajoituksen laskeminen aiheuttaa myös painetta tarkastella teiden hoitoluokituksia, mikä voi johtaa edelleen teiden kunnan ja huollon ja sitä myöten liikennöitävyyden heikkenemiseen. Samalla voidaan odottaa, että näitä tieosuuksia jatkossa kehitetään nykyistäkin huonommin.

Raskaalle liikenteelle keskinopeus on merkittävä tekijä ajallisessa saavutettavuudessa. Keskinopeuden laskeminen aiheuttaa muutoksia kuljetusreitteihin, kuljettajien työ ja lepoaikoihin sekä mahdollisuuksiin ajaa yhdellä kuljettajalla tiettyjä yhteysvälejä. Tästä syntyy kasvavia logistisia kustannuksia yrityksille. Ongelmia voi syntyä myös hälytysajoneuvojen liikkumiseen. Näiden osalta asia vaatisi tarkempaa analyysiä kuin lausuntomateriaalissa on päädytty.

Etelä-Savon kaltaisessa maakunnassa, jossa on merkittävää autolla liikkumiseen perustuvaa vapaa-ajan asutusta, saavutettavuus on myös elinvoimakysymys. Sujuvat matkat matkailijoille ja vapaa-ajan asukkaille ovat elintärkeitä maakunnan vetovoiman kannalta. Lausuntomateriaalissa esitetyt matka-ajan muutokset ovat teoreettisia ja todellisuus on varsin todennäköisesti huonompi. Matka-aikojen osalta tulisi tarkemmin huomioida lisäksi maakuntien sisäiset työssäkäyntialueet ja niiden väliset matka-aikojen muutokset, ei pelkästään maakuntakeskusten välisiä muutoksia. Pahimmillaan matka-aikojen heikkeneminen ohjaa liikennettä muille vaihtoehtoisille reiteille ja pienemmille teille, mikä edelleen heikentää niiden kuntoa ja liikennöitävyyttä.

Uudistuksessa on huomioitava myös paremmin vaikutukset linja-autoliikenteen aikatauluihin ja joukkoliikenteen saavutettavuuteen.

2. Mitä mieltä olette liikenneturvallisuuden parantamisesta nopeusrajoituksia muuttamalla? Millaisia muita keinoja ehdottaisitte ajatellen myös rajallisia rahallisia resursseja väyläverkon kehittämiseen?

Liikenneturvallisuuden parantamisen kannalta nopeusrajoitusten laskeminen on yksi keino oikein toteutettuna. Varsinaiset panostukset tulisi kuitenkin olla ajoneuvojen tekniikan kehittyminen tieverkon riittävän hyvään kuntoon panostaminen ja sujuvien yhteyksien rakentaminen. Myös erilaiset päihteet ja

vastuuttomuus ovat merkittävässä roolissa tieliikenteen onnettomuuksissa, näihin nopeusrajoitusten laskemisella ei ole vaikutusta.

Suomen tulee myös nykyistä kattavammin pyrkiä hyödyntämään erilaisia EU rahoituksia väylien kehittämisessä. Strategisten hankkeiden suunnitelmavalmiuden parantaminen on tärkeää, jotta tässä voitaisiin onnistua nykyistä paremmin.

Tieverkolla tehtävien asfaltointien yhteydessä tulisi tarkastella teiden leveyden parantamista ja pientareiden leventämisiä, tämä on edullisempi keino parantaa liikenneturvallisuutta paitsi autoliikenteelle mutta myös kevyelle liikenteelle.

Liikenneturvallisuuden visio, jossa tieliikenteessä ei tule kuolemaan johtavia onnettomuuksia on kannatettava ja siihen on kaikissa toimissa pyrittävä.

3. Miten maanteiden nopeusrajoitukset tukevat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamia tavoitteita ja alueenne liikennejärjestelmän kehittämisen suunnitelmia?

Nopeusrajoitusten alentaminen voi parantaa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyjä tavoitteita päästöjen vähentämisessä ja liikenneturvallisuudessa. Ensisijaisena keinona se ei kuitenkaan ole tehokas tai pitkällä strategisella tasolla tehokas keino.

Negatiiviset vaikutukset ilmenevät saavutettavuuden, logistisen palvelukyvyn, matka-aikojen ja niiden ennakoitavuuden heikkenemisenä sekä ruuhkautumisena, mitkä puolestaan ovat ristiriidassa esitettyjen tavoitteiden kanssa.